

Henhold til Loven om Jordlodder til Landarbejdere; der løber Staten dog nogen Risiko, idet den ikke har anden Sikkerhed end den, der gives i selve Ejendommen med Besætning og Inventar. Men efter de Regler, hvorefter disse Udlaan her finde Sted, har Staten ikke Spor af Risiko, det er Kommunen, der har hele Risikoen. Det eneste Offer, der kan være Tale om, at Staten bringer her, er lidt Rentetab, navnlig faar den jo lidt Tab i Form af Tab af Rentes Rente, for saa vidt Laanene ydes rentefrit i de første 10 Aar. Og det kan vel ogsaa siges, at Staten burde have højere Rente end 3 pCt. Men 3 pCt.s Rente er jo for Resten foreslaaet i Lovforslaget om Oprettelsen af en Statslaanefond, saa vi mene, alle kunne være enige om, at man her maa ned til 3 pCt. Det eneste, jeg kan tænke mig, der kunde blive rejst Indvending imod, er, at Laanene ydes rentefrit i de første 10 Aar. Der taber ganske vist Staten lidt i Rentes Rente, men det vejer saa lidt i Sammenligning med den Fordel, at Jorderne blive opdyrkede, og der derved skabes Værdier, som komme Staten til gode i Henhold til de ny Skattelove. Den Smule, Staten taber paa den ene Konto, vinder den efter min Mening fuldt ud paa den anden. Og for Kommunerne tror jeg heller ikke, der er nogen Fare ved at gaa ind paa dette vort Forslag, for vi maa huske, der er ingen, der kan faa et saadant Laan hos Staten, uden at Kommunerne selv ansøge derom, saa den Garanti, Kommunerne paatage sig, og den Risiko, de løbe, ere de selv Herrer over.

Herved tror jeg at have gjort Rede for Hensigten med dette Forslag og for, hvad der efter vor Mening vil naas baade for dem, der faa Laanet, og for Stat og Kommune, idet der herved bidrages til Oprettelse af mindre Landbrug og Opdyrkning af Hede- og Moselodder. Derfor tror jeg ogsaa, man har Lov til at tilføje, at dette Forslags Gennemførelse vil bidrage til en Forøgelse af Nationalformuen. Og hvad angaar de Ofre, der skulle bringes af Stat og Kommune, tror jeg, som sagt, at der i Virkeligheden ikke bringes noget Offer. Det Offer, der kan være Tale om for Staten, indvinder den fuldt ud paa den anden Maade. Jeg haaber derfor, at dette lille Ændringsforslag skal blive modtaget med Velvillie baade af den højtærede Landbrugsminister og det høje Ting og forventer, at vi skulle faa noget gennemført i denne Retning.

Dermed skal jeg anbefale Forslaget.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

Efter den velvillige Behandling, som Udvalget har skænket mit Budget, er der jo ingen Anledning for mig til at komme ind paa en udførlig Omtale af de forskellige Forslag. Jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale de to Ændringsforslag, der ere stillede under Nr. 7 og Nr. 21 af et Mindretal, samt Ændringsforslagene under Nr. 3 og Nr. 10 uden for Betænkningen. Men først vil jeg dog gerne gøre et Par Bemærkninger om de to Spørgsmaal, som jeg ved Samraad har drøftet med Udvalget, nemlig om en Revision af Loven om Jords Udstyknings og Sammenlægning samt Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Bevillingen til Landbrugskursus.

Hvad det første angaar skal jeg kun sige, at det er Genstand for Overvejelser i Ministeriet, og jeg haaber, om ikke i denne, saa i næste Samling, at kunne fremsætte et Forslag derom. Jeg skal dog allerede nu udtale, at dette Forslag ingenlunde vil komme til at gaa ud paa, at der skal være fuld Frihed paa dette Omraade, thi det tror jeg vil let kunne gøre ret betydelig Skade i Fremtiden. Men selv om man ikke vil gaa saa vidt, ville sikkert enkelte Ændringer i den bestaaende Lov kunne have sin Betydning.

Hvad Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Bevillingen til Landbrugskursus og Kursus i Landbrugets Bierhverv angaar, tør jeg vel gaa ud fra, at det af alle betragtes som en ret vigtig Sag, der har og vil faa sin store Betydning for det mindre Landbrug. Jeg tør vel ogsaa gaa ud fra, at det neppe vil møde nogen Modstand at forhøje Bevillingen. Spørgsmaalet er blot, hvilken Vej man skal gaa, idet der jo er to Veje, enten at foreslaa Loven af 1902 forandret eller at foreslaa en forhøjet Bevilling paa Finansloven. Jeg tror, det sidste vil være det rigtigste, saaledes at vi undgaa at forandre en Lov, før der er gaaet nogen Tid, i hvilken der er indvundet større Erfaringer, navnlig i Retning af, hvor store Beløb der behøves. Det er derfor min Tanke til tredje Behandling at foreslaa Bevillingen forhøjet, og jeg haaber da, at mit Forslag vil møde Tilslutning ikke blot i Finansudvalget, men ogsaa i Rigsdagens tvende Afdelinger.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger angaaende de af Mindretallet stillede Forslag. Under Nr. 7 foreslaas der tilføjet en Anmærkning: „Træfældning